

اکر جاشما بحق یا که جاشمه محقق ایه.
روم ایلی نک الده بولنوب بولنديفونک نه حکمی
قالور؟
بونک ایجون دیش ایدک - غام جکه کز،
دکنر!
شمدى تور کیانک استقاله دائر الک قارت،
الک تجربه‌لی. الک معلوماتی مستشرقلردن و نکارالی
بروفسور و اسیری جنابرینک دید کلرینه بر قولان
ویرمل. «توبال، آقساق دروش» نامیله معروف
و بوندن آلتمن سنه مقدم تا بخارا و سرقنه
قادار صوقلمش بو سیاح شهیرک و نکرلک «بستر
لوینه» غزته‌منه درج ایتدیکی «آورواده آسایده
عنمائیلیق» مقاله‌مند بر قاج حصلینی نقل
ایدم: «قالم نه دیبور:

تمکاملات منویه قوه جبریه ایله حصوله
کلمز. اوته‌دبیری شرق و غرق یکیکردن
غایت‌عظیم بر دیوار ایله آییرلمشد. آسیالرمه
بخصوص فکر و نظر جهان آورواده تقرر
اینه‌مدیکی کبی حالا بو کون بیله آوروها
 مؤسستانک و عاداتنک و خطوط فکریه‌ست (آسا)
یه مدخل بولسی مشکلدر. بو حالت نتیجه‌سی
در که ترکیه‌نک مساعی تدبیتی بو کونه قدر
عقم فالدیفی کبی ترکیه‌نک آورواده مقارنته
و شدت ارتباطه بر موقوفیت حاصل اولماش و
نهایت فلاکت حاضره میدانه کلمشد. (مجار) له
افراط درجه‌ده ترک محبکی استاد اولنیور.
مجازلرک سوک درجه‌ده ترک محبی اولمردن
محبوب اوللرینه لزوم بوقدر. چونکه (آسا) ده
کوردیکم و طانیدیم اقام ایچنه الک حلیم و صاف
یور کلی و تیز آدمه تر کلردر. تر کلرک
حسابه یازیلان افال قبیحه و جنایاتن تر کلر
مبارادر. بو کبی افال (آری) و (سمیت) لردن
نثأت ایتمددر.

لکن شاثمات تاریخینه ک مرحمتی بوقدر. ادر.
نهنک سقوطی ایله تر کلرک آورواده چکلسی
و (آسا) ده کی مهد ظهورینه توجه ایتسی
لازم کلبرو. فی الواقع سوک (باله اولوغ) بر
دھنی آورواده کی خربستانله حائز اولدلقاری
قرابه نظر ایدلرینی جو پیرمکه مجبور قالتلر
ایدی. فقط عثمانلرک آسایه نظرلری بوله نو
میدانه دکل امید وارانه‌در. اون برنه‌یه قسطنطین
فیجع بر صورته ترک جات ایتدیکی و قنه
آناملولیده کی ملکی چوقدن اعداستن الله
کچش ایدی. حال بو که ترکیه‌نک حال و
موقع حاضری بوله دکلدر. چونکه عنائی
قومنک قسم اعلی و باخصوص ملتنک اصل کوکی

اداره‌دن

اشبو آبریل باشندن سنه آخرینه قدر غزنه‌نک بدلی ۳ روبله الی کابک در. هر آی
باشندن و اون بشندن اعتباراً اوج و آلتی آیق مشتری قول و قید اولنقدیده‌در.
کتابجیله‌ده و غزته‌جیله‌ده صاتلان نسخه‌لر اوج کابیکدر؛ زیاده ویرماملیدر.

غزته‌جیله و صاتنجیله غزته‌مز اون نسخه‌دن کم بوللاماز؛ معلوم اولمایان
صاتنجیله «ترجمان» آلدیره‌جده اوج روبله اولجه کوندرمیلدر. صاتو ایجون آلان نسخه‌لردن
هیچ بری بری کرو آلتناز؛ هر اون بش کونه حسابی بوللامایان غزته‌یی ایله معامله ایدلمز.

باغچه سوای

﴿آبریل ۱۰﴾

بو کون هر کلک هر شیدن زیاده دوشنیدیکی،
مراق ایتدیکی تور کیانک ایلورسی، استقبالیدر.
دوستلار بر کوز ایله، دشمنلار دیکر کوز ایله
تور کیانک شمدن صوکره کی حالنی کوزلیورل.
تور کیا روم ایلی بی غیب ایتدی اما آناتولیسی
عریستانی وار. تبعه سادقه بلغارسی، یونانیسی،
آرناوودی کنار چکنی، آیرلندی، لکن تو-
ر کلرک تور کلری، کردری؛ عربی وار....
عجبنا تور کیا بولنر ایله یاشایه بیلورمی؛ بونلری
تربيه ایدوب، زمانه موافق حال و اقتداره
کنوروب قوی بر هیئت سیاسیه صفتنه کیره
بلورمی؛ خارجی و داخلی بحرانلر آرممنه
موقع سلامت و فرست بوله بیلورمی؟

بو کبی بر جوق سؤالر اورتاده دولانیور؛
جواب ایستیور.... تور کیا و تور کلر شمدن
صوکره لازمنجه چالشورلر قولی اوزرینه بز بو
دولنک یقیدیه قناعت حاصل ایدلندردن اولمادیشمن
مطلوبدر. تا کچن دکابرده نفر ایتدیکز مقلاude
تور کلر آسیابی لازمنجه باقوب دیرلشلر روم
ایلی یشیدن ضررلی چیمه‌یوب مستنید اوله.
چقرنی. یازمش ایدک، چونکه زمانه‌مزک احوال
و اجتماعیه بنآ روم ایلی هر نصل ایسه تور کلر

مال اولمیجی معلوم ایدی. قوچامان روسیه‌یی
بولاقلار راحتز ایدبیور؛ مدنی و عصری اداره‌یه
مالک آفتریابی، چهلر، خرواتلار صارسیورلر
اوژلری آسیابی، حکومتی اسلام اولان تور کیانک
روم ایله ده موقفيتني بز بر وقت بکلیور ایدک.
۱۸۸۶ سنه‌یی «تور کلری باقک، تور کلری؛
تور کیاده حمایه‌سز قالان آنچق تور کلردر»
دیدیکز ایجون حکومت عبد‌الحیدیه «ترجمان» هی
اون سنه منوع توتمشدر. بونی یاد ایدرک بز
شندی دکل یکرمی سنه مقدم تور کیابی آسیدان
عبارت بیلدیکزی آکلاتمق اسپورز. لازمنجه
جالشورلار ایسه تور کلر آسایده نجات بولمیقلرینه
و استقبالری خوش اولجه‌نہ شیهه‌مز بوقدر.

اعلان شرعی

ظامبوف غوبرناتسی بالاطمه اویازی احی قربه
سی حسین صالح اوغلو بیکیش اوزینک زوجسی
ساجده محمد علی قوش باختیف اوزینک قزینی اودمسا
شهرنده ایکی سنه اول سکنه، کیسوه و نفقه‌سینی
تامین ایتمدیکی حالده نه زمان و نه طرفه کیده
جذنی دخی اصلّا بیلدرمیوب قاچوب و براقب
کیتش. بوله بر آیانچ حالده قالبدیندن ساجده
علی قزی زوجی حسین بیکیش ایله آزالرند کی
نکاحلرینی فیض ایدله لکنی طلب ایده‌رک اورنورغ
دوخونی صابرایانه عربیه ویرمی. دوخونی
صابرایانه دخی مظلومه ساجده‌نک ویردیکی عرضه
سنه نظر اعتباره آللر مذکوره‌ین لرنک آزالرینی
کوزل تفیش مصلحت و نصیحت ایله اصلاح
اینمزمی توصیه بیوروب شاید اصلاح و نصیحت
قول ایشد کلری حالده شرع شریه موافق
صورتنه نکاحلرینی فیض یاخود تفرق ایله حکم
و اجراسینی بزه امر و فرمان ایله دوخونی
صابرایانه عربیه بزه اعاده بیوردیلر. صابرایانک
امرینه بنآ مذکور حسین بیکیش‌نی هر نه قدر
آزالدیردی ایسکده نه حیاتندن و نه مماتندن
هیچ بر درلو معلمات آلامادق. شیمیدی ایمه
حسین بیکیش قریم طرفانه ایمش دیه ایشید
بوزز. بنا علیه حسین بیکیش‌نی معلوم ایده‌مز:

اشبو اعلانمز معتر «ترجمان» جریده‌سنه نش
اولنیونی کوندن اعتباراً ۲۵ کون نظرنده
اوده‌سما شهرنده اولاحیق شریت حکیمه کندیسی
کلمه و یاخود طرفندن و گل کوننده‌مه
دوخونی صابرایانک امرینه مناسب و شرع شریه
انشالله موافق صورتنه نکاحلرینی فیض یاخود
تفرق ایله حکم ایده‌جکن.

اوده‌سما امامی
صابریان صفاروف

آبریل ۴

بر کشی او قوته به، تجهیل او قهقهه و قف ایدوب
جان ویرمشدرا.

شاعر مزک بو «بشن بوز روبله» جکه دعا
نیجه بوزلر قوشوب فکرینی و اسنی تقدیس
ایتمک وجدان ملی اقتضاسیدر.

طوقای و قفعه قوشمه اولق او زره «ترجمان»
ادار سدن بوز روبله قید ایدلسنی لازم کلتندن
نمی ایدبیورز.

بیچاره طوقایک شعرلرندن «بر ایکی قطعه منی
عرض و تقدیم ایدبیورز.

قطعه ۱

«بنجه بودنایده هیچ چن توشه بوق در، یامده بوق؛»
«هیچ بر نده بونظر لذتنه بوقدر تمده بوق...»

«تیک فقط ملتكه خدمتکه محبت بند بار،»
«بنجه بونده یامده بار، لذتنده باردر، تمده بار!»

قطعه ۲

«جمله فکرم کیجه کوندوز سز که عائد ملت»

«سختکندر صحت، هم علتنکدر علت.»

«سن مقدس محترم عنده وارق نرسدن،»

«ساتسزم بو گائنانه ملت، ملیتم»

دیک ۱

سکوچرمنی مین قارا کونلر که صاقلی آلامد،
کوکنلر منک هیچ بزن ده چونه آق، دی آلامد.
بولدی یولده کیرتلر. اتن کوبهیدی دشمانه،
جونکه ظالملرنی، ٹوستونرنی یاقلی آلامد.
قایتمادی نوج، پندی کوچ، صندی قلچ، شول بولدی اش،
کیرله نب بتدم اوزم، دنیانی باشکلی آلامد.

قریم خبرلری

۱) بالطه دمیر برلی

اشبو آپریلک ۶ فجی کونی دولت شوراسته
(غوسدارستونی صاوته تنه) بزم بالطه دمیر بولی
مسئلہ سی باقیلوب بوراده دخی سواتبول بالطه۔
آلشته خطي موافق کورلمش.

۲) سواتبول

آپریلک ۶ نجی کونی آفاتنامی روجه ساعت
که قرارلنده سواتبول تبارنندن میتبه رک خانه
ستنه به تاری ماسکالی ۳ خرسیز کیزله نوب
منیمنه مفاخرستدن اوینه کلند که او زرینه رمو و لور
بلله هجوم ایسبو برابر نده جله باره و قیمتی
کیگاهلرینی آلوپ قاصمیلر. کیدر کن قبوسی
لو کنه ایچرودن بومبهای بکزد برشی برافیه
بلرده صو کردن بونک آفتامو بیلدن آلتمنش
روزینا دودوک طومالاغی اولدینی آکلا تلمشدر.

داخلی خبرلر

بو کونلرده سارانوف سودبی بالاتسنده ۱۰۰
بیک روبلرک بر او غربیق مسلتمی باقلدی.
اشبو آقچه سارانوف بوجه خانه سدن خرسلا.
نووب بو ایشده بوجه خانه بوجاتیلورندن بیرو.
کوف تهمتندیور. بیرو کوف بوندن اول زاندارما
خدمتنده بولنمش. محکمہ طرفندن بیرو کوف
۲ سنه زندانه حکم اولنمشدر.

بیوک دولنرک اکنی تور کانک وجودینی
آرزو و تمنی ایدبیورلر.

ملت اوضاعی

شایعر طوقایف... بو ائمی قریب و فاقفار
و تور کستان بیلز، چونکه کیکه فالدیمز،
لسانزلفز، ادبیانه میتدیلکتر بو کا ماندر.
اکر دها ایرتنه داودانوب معت ایدوب لان
عمومی به مالک اولمش اوله ایدک «بیچاره طوقای»
باگری یانیق، کوزی یاشلی، سوزلری آتشلی
طوقای هر طرفه معلوم اولوردی، چونکه
شایعر طوقایف حقیقت ملت شاعری تام میتابله
تورک اوغلی ایدی.

بر قاج کون مقنم و فانی تائف ایاه خبر
ویرمش ایدک. بو کون آلدیمیز قزان، او.
رنبورغ غزترلری مرحوم شاعر مزک و فانی، تر
جمعنه و شعرلری داشر بخت ایله دولودر.
بنون شمال تور کلولی یاسیلوب آغا یلورلر. بیوک
امیدلر ورن و یازیلری یلدرم کبی پارلایان ۲۶
یاشنده کی جوان شاعری غائب ایتمک اک بیوک
بر بدختقدار.

شایعر طوقای بش آلتی یاشارنده آتاند
آتاند آیریلوب جاره سز بر بیتم قالش ایدی.
ایل النده، ایل قبوسنه خورق ایله اوسوب،
خدمتی جیلک ایله بر کون آچ، بر کون طوق اولوب
بو فنا دنیانک هر تورلی آجیسی آغوسنی
چکش، یوتمش ایدی. الماسی بالحق قابل اماز
اولدینی کبی طوقایه احسان ایدلش طبیعت
شعريه سی هر ضل ایس سونیوب آز ماز تحصیل
ایتدیکی ایله کوتش کبی یانمه به باشلاش ایدی.
دینا مشقتی طوقایک روحنه غلبه ایدمه مدعی ایده
وجودینه ضف و پریوب و مرحه دوچار ایتش
شاعر مز بو مرشد قربانی اولدی.

قزانلر مرحومه بیوک جنازه آلبی تر.
تیب ایتدیلر. جنازه کونی اکنر کتب خانه هر
مرحومه حرمتاً آبلیمدی: «قویاش» غرجه سی
چیقمدی؛ بعده طوقایه باد کازلری، طوقای
شعلری ایله غرمه ستونلری دولردی. قزان
لیلرک بو قدر شناسنی افکار حومه هرک آجلدی
دلیل اوله رق بزی خیلی منتی ایدبیور.

مرحوم شاعرک ترجیمه حالی ایله شمالي
تور کلرک تاریخی آرمنیه یعنی نهانت وارد،
شمالي تور کلرک بر جوچ خاللری طوقای وجو.
دنده تجسم ایتمش ایدی. شعلرینک اوتوشی،
وفانک نایری - غایبانه اولسون - بو سایه دهدر،
طوقایف قزان شیوه سدن یازبیور ایدی.

یازیلری، شعلری لفت ینینی و قابه او بدر ماسی
دکل ایدی، هر صطرنده جان، هر جمله سدن
فکر ایشلیور ایدی. طوقای، مرحوم طوقای،
کوزی یاشلی، کوکلی نورلی طوقای، ملت
ایچون آغلانان ملت اوغلی بیوک شاعر ایدی.
ورم کبی غدار مرض ایله اوغرانه اوغرانه
قلمی ایله قزانوب آرتور دینی «بشن بوز روبله» سی

آمالویمه در، آور گونل بیله سالم اسلام حقیقی
نقشه استناد کالهی (آسیا) دندار. قوم عثمانی
کنده ای طولامق و شندی به قدر یادی یعنی خطه
لرنه تو خاطلشون تقویتی ایست ایست مهد
ظهورینه تکرار نائل بخاک اولنی ایچون امینله
توجه نظر ایتلیلارلر، آسیا طوبراغنده تر کلره
اسلاو - یونان آکریتیک حس انتقامی تهلکلی
اوله ماز، عقلی بر قوم اولان ارمیلر شمالدن
کله جک حمایتک فائدده زیاده ضرر کتیره.
جکنی چوقدن درک و تفرس ایلمیلر در، اخیراً
ارمیلر عثمانیلرک منفعتی کندی منفعتی
اتخاذ ایلمیلر در.

بو بولنیه ارمیلر ایچون غایت موافق و
اسلمدر، جونکه دولت عثمانیه تک قوت بولمسی
ارمنی مناقع میلسنک انکشاف و ترقیسه اک قوی
بر خمامدرا. عنصر عربه کلنج عربلرک ساحة
اقلیتی تر کلر کنینه دها واسع ایسده عدد
نفویجه تر کلر معاذرلرلر. شمیلی به قدر عنصر
عربک اهیت سیاسی تظاهر ایتبیور ایدی.
هر نه قدر شیخ یحیی و سید ادريس تنبیلات
افترا قجویانی اولدینی حقنده بعض خبرلر
نشر ایلمیکه ایسده بو طوغزی اولمیوب بو
کبی حر کاتک باشلوچ اسایی اختلافات
منهیه در. اسا عربلرک استعدادات عسکریه و
سیاسیه سی تر کلر قدر دکلدر. سوریه ده
فلسطینه و عربستانه تر کلک علینده حر کات
بولنیه داشر شمیلی به قدر آورو باده نش
اولنان شایمات بعض خربستان عرب افراطیست
سیاسیلرک مدعايات باطله سدن نشت ایلمیلر در.

بناعلیه آسیا صفراده عثمانیلری شایان
ذکر بر تولکه داخلیه تهدید ایتمدیده مکدیده در. خارجی
دشمنه قارشی ده تر کلر استقبالی مؤمن کبی
عد اولنه بیپیر. آزووا دول مظمه سدن، بر دو
لندن باشقه جمله سی تر کلر سعادتني جدا
نمی ایدبیور.

بو حقوقی قارشیسته تر کلر متبه اولملی
و شمیلی به قدر ترقی و تهدنلریه مانع اولان
خطالردن یکی تعییب ایده بکلری بولده اجتناب
ایتمیلرلر. فلاکت عثمانیه تک اسایاب و عواملی
حقنده اولجعه یازمش لولدیم بر مقاولدده اصلاحات
ایشنده شمیلی به قدر جاری اولان احوال میه
سفیی ایضاخ و هر زمان آزو بیانک کوزینه
قوم صاجمقدن مشقة بر اهل تعییب ایلمیلکی
بیان ایلمیش ایدم. بونک قارشیسته آزو را
آلدانی، جونکه آلدانیش کورنیک ایستبور
ایدی. فقط عثمانیلر بو اویونی تکرار ایدم جک
اولورلر ایسے عاقبیتی کنیدی ایچون بلک و
خیم اوله مقدار.

و امیری جانلرینک بو یازدقلری ایکی اوج
سطر ایله خلاصه ایدلیمک مسکندره: تور کلر
شایان مجتدر؛ اکر حدی صورتده چالشوب
عصره موافق درجه مدنیه یتشسلر استقبالری
ایمندر؛ داخلی مشقتی اور کنجک قادر دکلدر؛